

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἄφου ἀναγνώσῃ τις ταύτην ἡμῶν τὴν γνώμην περὶ τῶν Φοινισσῶν τοῦ κ. Βερναρδάκη, ὅσο εὐμενῶς καὶ ἂν διακείται πρὸς τὸν ἐκδότην, πιθανὸν εἶνε ὅτι ἤθελεν ἐρωτήσει: Πῶς λοιπόν; Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε τοσοῦτον ὑπέροχον ἄλλων ὁμοίων, ὥστε οὐδὲν ἔχει σφάλμα, οὐδεμίαν ἀβλεψίαν, οὐδὲν μνημονικὸν ἀμάρτημα, οὐδεμίαν πεπλανημένην δόξαν; Νομίζω ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς, ἐρωτώμενος τοιαύτην ἐρώτησιν, δὲν ἤθελε διστάσῃ ν' ἀποκριθῇ, ὅτι ὅστις νομίζει, ὅτι δύναται θνητὸς ὢν νὰ γράψῃ βιβλίον τοσοῦτον μάλιστα ὀγκῶδες ὅπως ἀναμάρτητον, πρέπει νὰ εἶνε ἀφόρητος οἰηματίας καὶ δοκησίσοφος. Βιβλία ἐξαιρέτα καὶ ὑπὲρ τὰ πολλὰ ἐξέχοντα εἶνε ὅχι τὰ μηδὲν ἔχοντα σφάλμα, διότι τοῦτο εἶνε ὑπεράνθρωπον ἀλλὰ τὰ ἔχοντα τοσαῦτα προτερήματα, ὥστε αἱ ὀλίγα αὐτῶν καὶ μικραὶ ἐλλείψεις μένουσιν ἀπαρατήρητοι. Μόνον δὲ κακόβουλος καὶ ἄδικος ἐπικριτὴς ἤθελεν αὐτὰς μόνας θηρεύσῃ, ἀμβλυωπῶν πρὸς τὰς ἀρετάς. Καὶ τὰς Φοινίσσας λοιπὸν ταύτας τοῦ κ. Βερναρδάκη διελθόντες ἡμεῖς κατελήφθημεν τόσον ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων τῆς ἐκδόσεως κριτικῶν καὶ ἐρμηνευτικῶν ἀρετῶν, ὥστε δὲν παρετηρήσαμεν ἢ δὲν ἐσημειώσαμεν τὰ ὀλίγα ἐν αὐτῇ τυχὸν ὑπάρχοντα σφάλματα, θεωρήσαντες αὐτὰ ὡς πάντῃ ἀνάξια λόγου. Εἰς ἓν μόνον χωρίον τῆς τραγωδίας θέλομεν ἐνταῦθα ὀλίγον ἐνδιατρίψῃ, τοῦ ὁποίου τὴν ἐρμηνείαν τὴν κατὰ νέον τρόπον ὑπὸ τοῦ κ. Βερναρδάκη γενομένην ἀποδοκιμάζομεν. Καὶ τοῦτο δὲ οὐδαμῶς ἠέλομεν πράξῃ, ἂν δὲν εἶχομεν ν' ἀντιπροτείνωμεν ἄλλην νέαν κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην ὀρθοτέραν διόρθωσιν καὶ ἐρμηνείαν παρὰ πάσας τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας, καὶ ν' ἀποκαταστήσωμεν εἰς τὴν γνησίαν αὐτῆς μορφήν ὁμοίως λαμπράν, ἀλλ' ὁμοίως οἰκτρῶς ἐφαρμένην Εὐριπίδειον περίοδον, ὅσα ἢ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις, στίχ. 208, ἢν ἀλλάχου διωρθώσαμεν *).

Τὸ χωρίον τοῦτο εἶνε τὸ περιβόητον χορικὸν τὸ ἀπὸ τοῦ στίχου 202 καὶ ἐξῆς, ὅπερ ποικίλως μὲν ἠρμηνεύθη καὶ διωρθώθη ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων ἐρμηνευτῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν τοῦ κ. Βερναρδάκη ὑπομνημάτων, ἀναγινώσκεται δ' ὑπὸ τούτου ὡς ἐξῆς:

- (στροφὴ ἄ.)
202. Τύριον οἶδμα λιπούσ' ἔβαν
ἀκροθίνια Λοξία
φοινίσσας ἀπὸ νάσου
- 205 Φοιβῶ δούλα μελάθρω

ἴν' ὑπὸ δεῖράσι νιφοβόλοις
Παρνασοῦ κατενάσθην,
Ἴόνιον κατὰ πόντον ἐ-
λάτα πλεύσασα, περιβρύτων
ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
ἰππεύσαντος, ἐν οὐρανῷ
κάλλιστον κελάδημα

(ἀντιστροφή ἄ.)

- 215 πόλεος ἐκπροκρηθεῖσ' ἐμᾶς
καλλιστεύματα Λοξία.
Καδμείων δ' ἔμολον γᾶν,
κλεινῶν Ἀγηγοριδᾶν
ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαίου
πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.

Οἱ στίχοι 202 — 209 μέχρι τοῦ «Ἴόνιον κατὰ πόντον ἐλάτα πλεύσασα» ἠρμηνεύθησαν ὀρθότατα ὑπὸ τοῦ κ. Βερναρδάκη—ἐν μόνον ἐν τούτοις παρατηρητέον, ὅτι κατὰ παραδρομὴν βεβαίως δὲν ἐστίχθη κόμμα μετὰ τὸ «ἀπὸ νάσου», ἵνα ἐκείθεν ἀρχίσῃ ὁ διὰ τοῦ ἴνα ἐκφερόμενος τελικὸς λόγος «Φοιβῶ δούλα μελάθρων ἴν' ὑπὸ δεῖράσι νιφοβόλοις Παρνασοῦ κατενάσθην.» — Ἄλλὰ πάντα τὰ μετὰ ταῦτα μέχρι τοῦ στίχου 215 «περιβρύτων ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς ἰππεύσαντος, ἐν οὐρανῷ κάλλιστον κελάδημα κτλ.» ὅπως ἐννοοῦνται καὶ ἐρμηνεύονται ὑπὸ τοῦ κ. Βερναρδάκη, ἐξαρτώμενα δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ ῥήματος τοῦ τελικοῦ λόγου «κατενάσθην», πλὴν τοῦ ἄγαν συνεστραμμένου τῆς συντάξεως, ὅπερ δύναται ὅμως νὰ συγχωρηθῇ ἐν τοῖς χορικοῖς, δὲν παρέχουσι τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν καὶ καταλείπουσιν ἀσάφειαν, τὴν ὁποίαν ὁ νέος ἐκδότης ἐξ εἰκασίας καὶ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον ἀφαιρεῖ. Ἡ θεμελιώδης ἐννοια τοῦ χοροῦ εἶνε κατ' ἐμὴν γνώμην ἡ ἐξῆς: Ἀπῆλθον ἐκ τῆς Τύρου (Τύριον οἶδμα λιπούσα ἔβαν) με σκοπὸν νὰ διαπλεύσω τὸν Ἴόνιον πόντον καὶ νὰ ὑπάγω ἱερόδουλος τοῦ Ἀπόλλωνο ὑπὸ τὰς χιονοβλήτους δεῖράδας τοῦ Παρνασοῦ, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἦλθον εἰς τὴν γῆν τῶν Καδμείων, ἐπὶ τοὺς πύργους τοῦ ὁμογενοῦς Λαίου, καὶ ἐντεῦθεν προσδοκῶ νὰ μεταβῶ εἰς τοὺς Δελφούς.» Ποία εἶνε ἡ αἰτία δι' ἣν αἱ Φοινίσσαι παρθέναι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν ἐξ ἀρχῆς σκοπὸν ταν; Ὁ κ. Βερναρδάκης εἰς τοὺς στίχους 206—207 «ἴν' ὑπὸ δεῖράσι νιφοβόλοις Παρνασοῦ κατενάσθην» ὑποσημειώνει τὰ ἐξῆς: «Τὸ ἴνα ἐνταῦθα εἶνε τελικὸν οὐχὶ τοπικόν, καὶ δηλοῖ τὸν σκοπὸν, οὗ ἕνεκα ὁ χορὸς ἔβη Τύριον οἶδμα λιπῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν ἐξεπληρώθη, κλυθεῖσιν ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων τῶν Φοινισσῶν ν' ἀπέλθωσιν εἰς Δελφούς, φοβεῖται δ' ὁ χορὸς μὴ μείνῃ καὶ ἄχρι τέλους ἀνεκπλήρωτος, τὸ τελικὸν ἴνα φέρεται πρὸς ἀόριστον ὅτι-

(*) Ἐν κριτικῇ πραγματείᾳ μετ' ὀλίγον δημοσιευθησομένη.

στιχῆς.» Καί περὶ μὲν τοῦ ἴνα τοῦ τελικοῦ μετὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς ὀρθότατα εἶνε τὰ λεγόμενα. Ἀλλὰ περὶ τῶν ἄλλων δικαίως δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τις : πόθεν δῆλον ὅτι αἱ Φοίνισσαι αἰ λιποῦσαι τὸ Τύριον οἶδμα ἐκώλυθησαν νὰ φθάσωσιν εἰς Δελφούς ὑπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων ; Ἡ ἐπιδρομὴ αὕτη γενομένη διὰ ξηρᾶς ἐξ Ἄργους ἐπὶ τὰς Θήβας ἦτο ἀδύνατον νὰ κωλύσῃ τὰς ἀπὸ Φοινίκης εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον πλεούσας. Ἡ ἐπιδρομὴ αὕτη κωλύει τώρα τὰς ἐν Θήβαις διατριβούσας Φοινίσσας νὰ μεταβῶσιν ἐντεῦθεν διὰ ξηρᾶς εἰς Δελφούς, ὅχι δὲ καὶ κατὰ τὸν ἀπὸ Φοινίκης πλοῦν. Ἀλλ' αἱ Φοίνισσαι ὁμως ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀργείων καὶ ὡς φαίνεται πρὸ ταύτης ἦλθον εἰς τὰς Θήβας. Ἐκ ποίας ἄρα γε αἰτίας ; Τοῦτο ὁ μὲν Εὐριπίδης δὲν ἐδύνατο νὰ μὴ ἐξηγήσῃ. Οἱ δ' ἐρμηνευταὶ αὐτοῦ δυστυχῶς δὲν ἐνόησαν, μὴδ' αὐτοῦ τοῦ κ. Βερναρδάκη ἐξαιρουμένου, ὅστις πλείστα ἄλλα χωρία τοσοῦτον ὀρθότερον τῶν ἄλλων ἠρμήνευσεν. Ὁ Εὐριπίδης λέγει ῥητῶς ὅτι αἱ Φοίνισσαι ὠρμήθησαν ἀπὸ τῆς Τύρου· καὶ μέχρι μὲν τίνος, ὑπονοεῖται, οὐρίως ἐπλευσαν, ἀλλ' εἶτα, πνεύσαντος ἀπὸ δυσμῶν τοῦ Ζεφύρου, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ πλεύσωσιν εἰς τὸν Ἰόνιον πόντον, κατὰ τὴν πρόθεσιν των, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν νὰ καταπλεύσωσιν εἰς τὰ παράλια τῆς Βοιωτίας καὶ νὰ ἔλθωσι πρὸς τοὺς συγγενεῖς Καδμείους, ἵνα ἐντεῦθεν διὰ ξηρᾶς μεταβῶσιν εἰς Δελφούς. Ἀλλ' ἵνα ἐκ τῶν στίχων τοῦ ποιητοῦ ἐξαχθῇ ἡ φυσικωτάτη αὕτη ἔννοια, ἀνάγκη νὰ γείνωσιν εἰς τὸ κείμενον, ὅπως παρὰ τῆ κ. Βερναρδάκη φέρεται, αἱ ἐξῆς μεταβολαί : Μετὰ μὲν τὸ ἐλάτα πλεύσασα νὰ στιχθῇ ἄνω στιγμῇ μετὰ δὲ τὸ περιρρύτων νὰ προσεθῇ ὁ σύνδεσμος δ' μετὰ τὸ τοῦ στίχου 213 κελάδημα κόμμα, ὡσαύτως καὶ μετὰ τὸ τοῦ στίχ. 215 Λοξία, νὰ διαγραφῇ δὲ ὁ μετὰ τὸ Καδμείων τοῦ ἐπομένου στίχου δ' κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐνὸς ἀντιγράφου. Οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ μεταβολαὶ αὗται εἶνε τῆς παραδόσεως ἀνατρεπτικαί : διότι αἱ στίξεις καὶ ἡ προσθήκη ἢ ἀφαίρεσις τοῦ Δ μετὰ τὴν κατάληξιν ΩΝ εἶνε οὐδαμναὶ τοῦ κειμένου μεταβολαί. Ἀλλὰ μετὰ τὰς οὕτω γενομένας μεταγραφὰς τὸ χορικὸν ἀνακτᾶ τὴν φυσικωτάτην αὐτοῦ ἔννοιαν καὶ καλλίστην συντακτικὴν μορφήν, ὅποια ὁ Εὐριπίδης μάλιστα συνήθως δίδει εἰς τὰ χορικά του ἄσματα. Τὸ μὲν λοιπὸν κείμενον κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀνάγνωσιν ἔχει οὕτως :

(στροφή α'.)

- 202 Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβην
ἀκροθίνια Λοξία
φοινίσσας ἀπὸ νάσου,
205 Φοῖβῳ δούλα μελάθρων

ἴν' ὑπὸ δειράσι νιφοβόλοισ
Παρνασοῦ κατενάσθη,
Ἰόνιον κατὰ πόντον ἐ-
λάτα πλεύσασα' περιρρύτων δ'
210 ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
ἰππεύσαντος, ἐν οὐρανῷ
215 κάλλιστον κελάδημα,
(ἀντιστροφή α'.)
πόλεος ἐκπροκρηθεῖσ' ἐμᾶς
καλλιστεύματα Λοξία,
Καδμείων ἔμολον γὰν,
κλεινῶν Ἀγγοριδῶν
ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαίου
πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.

ἡ δὲ ἔννοια, φανερά καὶ ἀπλουστάτη, εἶνε ἡ ἐξῆς : Ἀπῆλθον τῆς Τύρου ὡς ἀκροθίνια εἰς τὸν Λοξίαν ἀπὸ τῆς φοινικικῆς νήσου μὲ σκοπὸν νὰ προσέλθω ὡς ἱερόδουλος τοῦ Φοίβου ὑπὸ τὰς χιονοβλήτους κορυφὰς τοῦ Παρνασοῦ, ἀφ' οὐ περάσω διὰ τοῦ πλοίου τὸν Ἰόνιον πόντον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ζεφύρος ὑπεράνω τῶν Σικελικῶν πεδίων ἐπνευσε, τὸ κάλλιστον ἐν οὐρανῷ κελάδημα, ἂν καὶ εἶχον προκρηθῆ ἐκ τῆς ἐμῆς πόλεως ὡς καλλιστεύματα διὰ τὸν Λοξίαν, εἰς τὴν τῶν Καδμείων χώραν ἦλθον, ὀδηγηθεῖσα (πεμφθεῖσα) πρὸς τοὺς ἐναυθα πύργους τοῦ Λαίου τοὺς ὁμογενεῖς τῶν κλεινῶν Ἀγγοριδῶν». Οὐδὲν τούτου οὔτε λογικώτερον οὔτε φυσικώτερον οὔτε ἀπλουστέρον, ἢ δὲ καλλονῆ τῆς περιόδου ἀπαράμιλλος, ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ χορικοῦ τῆς Ἰφιγενείας, ἣν ἡμεῖς ἀπεδώσαμεν εἰς τὸν Εὐριπίδην δι' ὁμοίας μικρὰς διορθώσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Βερναρδάκης πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἑαυτοῦ ἐρμηνείας ἐσημείωσε (σ. 311) περὶ τοῦ ὑπὲρ πεδίων Σικελίας χωρία τινὰ εἰς ἀπόδειξιν ὅτι δῆθεν ἡ ὑπὲρ ἀεφράζει κίνησιν κατευθυνομένην ὄχι πρὸς τὸν λέγοντα, ἀλλὰ τὸ ἐκ διαμέτρου ἐναντίον», ἀνάγκη ν' ἀποδείξωμεν δι' ἄλλων χωρίων ὅτι ἡ ὑπὲρ μετὰ γενικῆς ἢ αἰτ. ἐκφράζει τὴν ὑπεράνω τινὸς ὀριζόντιον κίνησιν καὶ ἐναντίον τοῦ λέγοντος διευθυνομένην, καὶ ὅτι ἐπομένως οὐδαμῶς ἀνελλήνιστον εἶνε νὰ λέγῃ τις, ἐν Θήβαις εὐρισκόμενος, ὅτι ὁ Ζεφύρος ἐκ Δυσμῶν, ἐκ τῆς ἐν ταῖς Λιπαρίαις ἢ Αἰολίσι νήσοις κατοικίας αὐτοῦ, ὀρηθηθεῖς ἐπνευσε ὑπεράνω τῆς Σικελίας καὶ ἐκώλυσε τοὺς πρὸς δυσμὰς πλέοντας. Παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἀγαμέμνονι διηγεῖται ἡ Κλυταιμῆστρα (στ. 268 ἐξ) πῶς ὁ φρυκτὸς ὁ ἀπὸ τῆς Ἰδῆς τῆς Τρωϊκῆς μετέδωκε τὴν εἶδσιν τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου εἰς τὰς Μυκῆνας. Ἡ κίνησις τοῦ φωτός, ἣτις εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ ἀνέμου, διευθύνεται ἐναντίον τῆς λεγούσης· ὁ δὲ ποιητὴς πολλάκις μετεχειρίσθη τὴν ὑπὲρ ἐναυθα μὲν μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἐν συνθέσει πρὸς ἐκφρασίαν τῶν χωρῶν, ὑπεράνω τῶν ὁποίων ἐκί-

νήθη ἢ λάμψις τῶν φρυκτῶν, οἶον στ. 283

σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη
ὑπερβοροῦσα πεδίον Ἄσωπου οἴκη
φαιδρᾶς σελήνης πρὸς Κίθαιρῶνος λέπας
ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός

καὶ 289

Λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος

καὶ 293

.....καὶ Σαρωνικοῦ
πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν ὑπερβάλλειν πρόσω,

ἀλλαχοῦ δὲ μετὰ γενικῆς ἐπὶ ὁμοίως κινήσεως,
οἶον Ἄγαμ. στίχ. 554

ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμένοις

καὶ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας στ. 88

βοᾷ ὑπὲρ τειχέων
ὁ λευκάσπις ὄρνυται λαὸς εὐ-
τρεπῆς ἐπὶ πτόλιν διώκων

λέγει ὁ χορὸς ἐν Θήβαις περὶ τοῦ ἔξωθεν πολι-
ορκούντος στρατοῦ τῶν Ἀργείων. Καὶ ἄλλα
πολλὰ δύναται νὰ παραθέσῃ τις χωρὶα εἰς
ἀπόδειξιν τοῦ εἰρημένου. Ἡ δὲ «λέξις ἢ φράσις
ἢ δηλοῦσα σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως ὅτι ὁ
λέγων φαντάζεται ἐν τῇ περιστάσει περὶ ἧς λέ-
γει τὴν διεύθυνσιν ἀντίθετον πρὸς τὴν φυσικὴν»
εἶνε ἐνταῦθα ἢ ὅλη ἔννοια τοῦ χωρίου ὅτι ἀφοῦ
ἔπνευσεν ὁ Ζεφύρος ὑπὲρ τὴν Σικελίαν ἐγὼ κω-
λυθεῖσα τοῦ περαιτέρω πλοῦ, δὲν ἤλθον εἰς Δελ-
φούς πρὸς τὸν Λοξίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν τῶν Κα-
θμείων χώραν πρὸς τοὺς πύργους τοῦ Λαίου. Ὁ
κ. Βερναρδάκης βεβαίως οὐδὲ σκιάν εἶδε τῆς τοι-
αύτης ἔννοιας, διότι ἐκώλυτο ὑπὸ τῆς κοινῶς
παραδεδεγμένης γραφῆς καὶ στίξεως· ἀλλὰ
κατὰ τὴν ἡμετέραν διόρθωσιν καὶ ἡ ἔννοια εἶνε
φυσικωτάτη καὶ ἡ φράσις ἐλληνικωτάτη. Ἐξ
ἐναντίας ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ κ. Βερναρδάκη
πλὴν τῆς συνεστραμμένης συντάξεως καὶ τῆς
παρασιωπήσεως τοῦ λόγου, δι' ὃν δὲν μετέβη-
σαν αἱ Φοίνισσαι εἰς Δελφούς, πρὸς οὓς ὡς ἱερό-
δουλοὶ ἐξεκίνησαν, ἀλλ' εἰς τὰς Θήβας ὅπου
ὑπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων ἀπεκλείσθη-
σαν, ἡμεῖς εὐρίσκομεν καὶ ἄλλην δυσκολίαν τὴν
ἐξῆς, ὅτι συντάσσει τὸ μὲν «περιρρύτων ὑπὲρ ἀ-
καρπίστων πεδίων Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς ἰπ-
πεύσαντος» μετὰ τοῦ «ἐκπροκρίθεισα», τὸ δὲ
«ἐν οὐρανῷ» μετὰ τοῦ «πόλεως ἐμᾶς», διασπά-
σας οὕτω δύο φράσεις ἀδιασπάστους. Τὸ «πό-
λεως ἐμᾶς» δὲν δύναται νὰ συνταχθῇ εἰμὴ μετὰ
τοῦ «ἐκπροκρίθεισα», διότι τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ση-
μαίνει εἰμὴ τὸ προκρίθεισα (τῶν ἄλλων παρθένων
διὰ τὸ κάλλος) ἐκ (πάσης) τῆς ἐμῆς πόλεως,
δὲν ἔχει δὲ τὴν ἔννοιαν ἣν εἰς αὐτὸ ἀποδίδει ὁ κ.
Βερναρδάκης, συνάπτων τὴν λέξιν ταύτην μετὰ
τοῦ «Ζεφύρου... ἰππεύσαντος». Οὕτω συντα-

σομένη ἢ λέξις «ἐκπροκρίθεισα» θὰ ἐλαμβάνετο
ὄχι εἰς τὴν κυρίαν καὶ φυσικὴν αὐτῆς σημα-
σίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ ἀποπλευσασα, διότι δὲν
δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι οἱ Τύριοι περιέμειναν
νὰ κοπάσῃ ὁ Ζεφύρος, ἵνα ἐκλέξωσι τὰς καλ-
λίστας παρθένους διὰ τοὺς Δελφούς, ἀλλ' ὅτι
τὰς ἀπέστειλαν (ἤδη προκεκριμέναις) εὐθύς
μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ Ζεφύρου. Διὰ τὸ ἀδύνα-
τον λοιπὸν τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς τοῦ ἐκπρο-
κρίτω ἀδύνατος εἶνε καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἀπο-
λύτου μετοχῆς «Ζεφύρου... ἰππεύσαντος εἰς
τὸ «ἐκπροκρίθεισα». Ἐπειτα ἡ ἐκ πρόθεσις τῆς
μετοχῆς ταύτης ἀπαιτοῦσα γενικὴν πτώσιν,
ὅποιαν μόνην τὴν «πόλεως ἐμᾶς» ἔχομεν, κρα-
τεῖ αὐτὴν τόσον σφιγτὰ μεθ' ἑαυτῆς συνδεδε-
μένην, ὥστε δὲν τὴν ἀφίνει νὰ συνταχθῇ μετὰ
τοῦ «ἐν οὐρανῷ» ὡς θέλει ὁ κ. Βερναρδάκης,
καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἔχει τὴν ση-
μασίαν «κλίμα» ἣν ἀποδίδει εἰς αὐτήν, ὥστε
τὸ «ἐν οὐρανῷ» ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ συναφθῇ
πρὸς τὸ «κάλλιστον κελάδημα» καὶ νὰ παρά-
σχη τὴν ἐπίσης φυσικωτάτην ἔννοιαν ὅτι ἡ
πνοὴ τοῦ Ζεφύρου εἶνε κάλλιστον (ἐν οὐρανῷ) ἐν
τῇ ἀτμοσφαιρᾷ κελάδημα.

Περαίνοντες τὴν περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης
τῶν Φοινισσῶν κρίσιν ἡμῶν, εὐχόμεθα ὁ μὲν κ.
Βερναρδάκης νὰ ἐκδώσῃ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Εὐ-
ριπίδου δράματα ὅσον τάχιστα μετὰ τῆς αὐ-
τῆς κριτικῆς καὶ ἐρμηνευτικῆς εὐστοχίας, παρα-
λείπων, καθ' ἃ καὶ αὐτὸς ἐπαγγέλλεται, τὸ
πλῆθος ἐκεῖνο τῶν προδήλως ἀδοκίμων ἐρμη-
νειῶν καὶ διορθώσεων, ἅς ἱκανῶς καὶ ἐπιτυχῶς
ἐπολέμησεν ἐν ταῖς Φοίνισσαις· ὁ δὲ Φιλολογικὸς
Σύλλογος, πειθόμενος ἐκ τῆς ἐκδόσεως ταύτης
τοῦ κ. Βερναρδάκη, πόσον ἀπαραίτητος εἶνε ἡ
γνώσις τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς καὶ ἡ χρῆσις
αὐτῆς πρὸς ἐρμηνείαν τῶν ἀρχαίων, νὰ ζητῇ
ἐκδότας οὐχὶ ἄλλογενεῖς, ἀλλ' ὁμογενεῖς—ἐννο-
εῖται τοὺς πρὸς τὸ ἔργον ἀξιοχρέους.

Μητὶ Ἰουρίῳ 1888.

I. ΠΑΝΤΑΖΙΑΔΗΣ.

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ.—Μετάφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Γυνὴ τις πράγματι ἐνέτυχεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ
βίου του, γυνή, ἣν συνήντησεν ἐν Φοντανεβλώ, τὸ
ὅποιον κατέστη τόσον ἐξαιρέτως ποιητικὸν δι'
αὐτόν, ἀφοῦ ὑπῆρξε τόσον πένθιμον. Συνητήθη
τυχαίως εἰς τὸ δάσος καὶ ἐγνωρίσθη εἰς τὴν
κοινὴν τοῦ ξενοδοχείου τράπεζαν μετὰ νεάνιδος
αἰνιγματώδους ὡς σφιγγὸς καὶ ἐλκυστικῆς ὡ,
ὀπτασίας, μετ' Ἀγγλίδος ξανθῆς, λεπτοφυοῦς